הִלְכוֹת חֹל הַמּוֹעֵד סִימָן תקלז

אֵינָהּ סְמוּכָה לְשַׁדֶּה הָאִילָן אָסוּר אֲפִלּוּ עַל יְדֵי שְׁנוּי: **יד** א(מא) אֵין מַכְנִיסִין (מא) צֹאן לַדִּיר בְּחֹל הַמּוֹעֵד (מב) לְזַבֵּל הַשָּׂדֶה. וְאִם הִכְנִיסָן הָאֵינוּ יְהוּדִי מֵעַצְמוֹ, מֻתָּר אַף בְּשַׁבָּת, (מג) אֲפִלּוּ אִם מַחֲזִיק לוֹ טוֹבָה עַל שֶׁהִכְנִיסָן, וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתֵּן לוֹ שָׂכָר, וַאֲפִלּוּ אֵינוֹ נוֹתֵן אֶלָּא שָׂכַר מְזוֹנוֹ אָסוּר. (מד) וּבְיוֹם טוֹב (ו) יָכוֹל לִתֵּן לוֹ שָׂכַר מְזוֹנוֹ, (מה) וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתֵּן לוֹ שָׂכָר אַחֵר. * וּבְחֹל הַמּוֹעֵד אֲפִלּוּ אִם נוֹתֵן לוֹ שָׂכָר אַחֵר מֻתָּר, (מו) בּוּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַשְׁכִּירֶנּוּ וְלֹא יִסָּיְעֶנּוּ (מז) גוְלֹא יִמְסֹר לוֹ שׁוֹמֵר לְנַעַר הַצֹּאן (פְּרוּשׁ, מוֹלִיכָהּ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וּמִתּוֹךְ כָּךְ הַגְּלָלִים מִתְנַעֲרִים). דוְאִם הָיָה הָאֵינוּ יְהוּדִי שָׂכִיר שַׁבָּת שָׂכִיר חֹדֶשׁ שָׂכִיר שָׁנָה, מְסַיְּעִין אוֹתוֹ (מח) בְּחֹל הַמּוֹעֵד (ז) (מט) וּמוֹסְרִין לוֹ שׁוֹמֵר לְנַעַר הַצֹּאן: **טו** האָסוּר לְקַצֵּר הַשָּׂדֶה בְּחֹל הַמּוֹעֵד (נ) אִם אֵינוֹ נִפְסָד אִם יַעֲמֹד עַד לְאַחַר הַמּוֹעֵד. זוְאִם אֵין לוֹ מַה יֹּאכַל, אֲפִלּוּ מוֹצֵא בַּשּׁוּק לְקָנוֹת, (נא) אֵין מַצְרִיכִין אוֹתוֹ לְקַח מִן הַשּׁוּק, אֶלָּא קוֹצֵר וּמְעַמֵּר וְדָשׁ וְזוֹרֶה (נב) וּבוֹרֵר בְּדָרְכּוֹ, חוּבִלְבַד (נג) שֶׁלֹּא יְדוּשׁ (מ) בְּפָרוֹת. וְהָנֵי מִלֵּי שֶׁאֵין צָרִיךְ אֶלָּא לוֹ לְבַדּוֹ, טאֲבָל אִם הוּא צָרִיךְ לָדוּשׁ לְצָרָךְ רַבִּים, דָּשׁ אֲפִלּוּ בְּפָרוֹת: **טז** יִמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֶּרֶם אֵצֶל כַּרְמוֹ שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי, וְאֵינוֹ יְהוּדִי בּוֹצֵר שֶׁלּוֹ בְּחֹל הַמּוֹעֵד, וְאִם לֹא יִבְצֹר הַיִּשְׂרְאֵל גַּם אֶת שֶׁלּוֹ יַפְסִיד, (נד) יָכוֹל (ט) (נה) * לְבָצְרוֹ

א בְּרַיְיתָא שָׁם י״ב (ע״א) וְכַרַבִּי. **ב** טור וּכְפֵרוּשׁ הַנְּמוּקֵי יוֹסֵף (ו.). **ג** שָׁם בְּרַיְיתָא וּכְתַנָּא קַמָּא. **ד** שָׁם. **ה** מַעוּבְדָא דְּרַב הוּנָא שָׁם (יב.). **ו** מַעוּבְדָא שָׁם. **ז** הָרַמְבַּ״ם שָׁם מִדְּאִיקְּפַד שְׁמוּאֵל. **ח** בְּרַיְיתָא שָׁם. **ט** יְרוּשַׁלְמִי (פרק ב ה״ד) כְּתָבוּהָ הָרֹא״שׁ שָׁם (סי׳ יז). **י** מַעוּבְדָא דְּרַבִּי יַנַּאי שָׁם בְּבַבְלִי וְהָרֹא״שׁ שָׁם בְּשֵׁם הַיְרוּשַׁלְמִי (שם ה״ב).

בֵּאוּר הַלָּכָה

הַגְּרָ״א. **וְהִנֵּה בְּשָׂדֶה לָבָן הַסְּמוּכָה לְשָׂדֶה אִילָן דַּעַת רב הָרִאשׁוֹנִים דְּצָד כְּדַרְכּוֹ, הֲלֹא הָמָּה הָרִי״ף (ב:) וְהָרֹא״שׁ (פ״א סי׳ ח) וְהָאֶשְׁכּוֹל (סי׳ מג) וְהָרִי״ץ גֵּאוּת וְהָרַאֲ״ד וְהוּבָא בְּהָרַב הַמַּגִּיד (פ״ח ה״ה) [לְבַד דַּעַת הָרַמְבַּ״ם דְּצָרִיךְ שְׁנוּי, וְכֵן נִרְאֶה דַּעַת חֲבֵרֵנוּ חֲנַנְאֵל וְשִׁבֻּלֵי לֶקֶט (סי׳ רכא) שֶׁהִעְתִּיקוּ הַבְּרַיְיתָא דְּתָנוּ רַבָּנָן בְּסִפְרָא וְלֹא חִלְקוּ בֵּין סְמוּכָה לְאֵינָהּ סְמוּכָה], וְכֵן נִרְאֶה גַּם כֵּן דַּעַת הַשַּׁאֲלְתּוֹת (פ׳ ברכה שאלתא קע) וּדְלֹא כַּהֲעָמֶק שְׁאֵלָה שָׁם (אות ח), **וְכֵן בְּשָׂדֶה לָבָן שֶׁאֵינָהּ סְמוּכָה מוּכָח בְּהָדְיָא מֵהָרִי״ף וְהָרֹא״שׁ וְהָאֶשְׁכּוֹל וְהָרַאֲ״ד דְּמִהֲנֵי שְׁנוּי,** וְכֵן מַשְׁמַע מֵהַרַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל וְשִׁבֻּלֵי לֶקֶט. **אֲךְ דַּעַת הָרַמְבַּ״ם בָּזֶה לְהַחְמִיר דְּלָא מְהַנֵּי שְׁנוּי,** וְכָתַב הָרַב הַמַּגִּיד דְּכֵן מַשְׁמַע מֵהָרִי״ץ גֵּאוּת דְּלֹא הֶעְתִּיק הַתָּר כִּי אִם לְשָׂדֶה הַלָּבָן הַסְּמוּכָה דְּמֻתָּר אֲפִלּוּ כְּדַרְכּוֹ וְלֹא זָכַר שׁוּם הֶתֵּר לְאֵינָהּ סְמוּכָה, [וְלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי אֵין זֶה רְאָיָה מֻכְרַחַת]. וְעַל כֵּן תָּפַס לְדִינָא לְהַחְמִיר בָּזֶה, וְרָאִיתִי בַּבַּ״ח (ס״ט) שֶׁכָּתַב גַּם כֵּן דְּנִקְטִינַן לְהַחְמִיר כְּהָרַמְבַּ״ם. **וְלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי בְּדִין הָרִאשׁוֹן דְּהֵיינוּ בְּסְמוּכָה לְשָׂדֶה אִילָן בְּוַדַּאי אֵין לְמִחוֹת בְּיַד הַמַּקֵּל אַחֲרֵי דִּרְאִשׁוֹנִים מְקִלִּין בָּזֶה וְכַנַּ״ל, וַאֲפִלּוּ בַּדִּין הָאַחֲרוֹן** אֵין לָנוּ בְּהָדְיָא מִי שֶׁמַּחְמִיר בָּזֶה כִּי אִם הָרַמְבַּ״ם לְבַד וְכַנַּ״ל, וְעַל כֵּן **עַל יְדֵי עִכּוּ״ם בְּוַדַּאי יֵשׁ לְהָקֵל:**

יד * וּבְחֹל הַמּוֹעֵד אֲפִלּוּ אִם נוֹתֵן לוֹ שָׂכָר אַחֵר מֻתָּר. זֶה לְשׁוֹן הַנְּמוּקֵי יוֹסֵף (ו.), אִם בָּא הֶעָכּוּ״ם מֵאֵלָיו לַדִּיר, אַף כִּי דַּעְתּוֹ לְטֹל שָׂכָר, **מֻתָּר לְהַנִּיחוֹ וְלִתֵּן לוֹ הַשָּׂכָר לְאַחַר הַמּוֹעֵד.** עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. **וּמִשְׁמַע** מִלְּשׁוֹנוֹ **דִּלְשַׁלֵּם לוֹ בְּתוֹךְ הַמּוֹעֵד אָסוּר,** וְנִרְאֶה לִי שֶׁהַנְּמוּקֵי יוֹסֵף אָזַיל לְשִׁיטָתֵיהּ דְּמַפְרֵשׁ מַה שֶּׁאָמְרוּ בַּגְּמָרָא בְּיוֹם טוֹב בְּמְזוֹנוֹת הֵיינוּ שֶׁאַחַר יוֹם טוֹב יִתֵּן לוֹ מְזוֹנוֹת [דְּמֵי מְזוֹנוֹתָיו], וּמְמֵילָא מַה שֶּׁאָמְרוּ בְּמוֹעֵד בְּשָׂכָר נְמֵי כְּהַאי גַּוְנָא, **אֲבָל לְפִי מַה שֶּׁהֶבְאָנוּ** (משנ״ב ס״ק מד) **מַרְבֵּנוּ חֲנַנְאֵל וְרַשְׁ״י** דְּיָכוֹל לִתֵּן לוֹ מְזוֹנוֹת בְּיוֹם טוֹב גּוּפֵהּ, **אֶפְשָׁר דְּהוּא הַדִּין לְעִנְיַן שָׂכָר בְּמוֹעֵד אַף דִּלְכַתְּחִלָּה אָסוּר לוֹמַר לוֹ שֶׁיַּעֲשֶׂה וְיִשַּׁלֵּם לוֹ, מִכָּל מָקוֹם בְּשֶׁיַּעֲשֶׂה מֵעַצְמוֹ מֻתָּר לְשַׁלֵּם לוֹ בְּסוֹף, וְצָרִיךְ עִיּוּן:**

טז * לְבָצְרוֹ. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק נה). **וְעַיֵּן בַּלְּבוּשׁ** (סט״ז) **דְּדַעְתּוֹ דְּוַקָא** (מח) יְטוֹחֵן כְּדַרְכּוֹ כֵּן צָרִיךְ לוֹמַר, וּרְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּאֵין צָרִיךְ שְׁנוּי. וּמַה דְּהֶחְמִירוּ שֶׁלֹּא יְדוּשׁ בְּפָרוֹת, מְשׁוּם דְּאָז מֵקִלְקֵל מִלְּתָא. וּמִכָּל מָקוֹם אֵין לוֹ לַעֲשׂוֹת כָּל אֵלּוּ מְלָאכוֹת (מט) אֶלָּא לְפִי מַה שֶּׁהוּא צָרִיךְ לַאֲכִילָתוֹ: **(נג) שֶׁלֹּא יְדוּשׁ בְּפָרוֹת.** (נ) וּלְפִי זֶה גַּם בִּשְׂאָר בַּעֲלֵי חַיִּים אָסוּר (נא) **אֵין מַצְרִיכִין אוֹתוֹ לְקַח וְכוּ׳.** וְכֵן (מז) אֵין מְחַיְּבִין אוֹתוֹ לִשְׁאֹל מֵחֲבֵרוֹ: **(נב) וּבוֹרֵר.** (מם) כֵּן כָּתַב הָרַמְבַּ״ם (שם). **[אֲכָל אִם הוֹצִיא אַחַת הוּא לְקַצֵּר כָּל הַשָּׂדֶה אוֹ מְקַצָּתָהּ, מִסְתַּפֵּק בִּפְרֵי מִגְדִּים** (א״א ס״ק טז) **אוּלַי הוּא בִּכְלָל דָּבָר הָאֲבֵד, וְצָרִיךְ עִיּוּן]. וְעַיֵּן בְּחִדּוּשֵׁי רִיטְבָּ״א** (ד״ה ושלא) **שֶׁכָּתַב דְּהֵיכָא דְּאֵין צָרִיךְ אֶלָּא לְמַלְאכָה אַחַת בְּגוֹן טְחִינָה מֻתָּר לַעֲשׂוֹת בְּהֶרְוָחָה, וְרַק שֶׁלֹּא יַצְרִים וְכַנַּ״ל בְּסִימָן תקל״ג סָעִיף א׳, אֲכָן בָּזֶה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת הַכֹּל בְּצִמְצוּם עַיִן שָׁם. וּמִכָּל מָקוֹם אִם אֵינוֹ מוֹצֵא מִי שֶׁיַּעֲשֶׂה לוֹ בְּצִמְצוּם שֶׁאֵין רוֹצִין לְטַחֵן אוֹ לְקַצֵּר לוֹ דָּבָר מוּעָט, עוֹשִׂין אֲפִלּוּ הַרְבֵּה מִפְּנֵי הַמּוּעָט, שֶׁהַכֹּל צָרְכֵי הַמּוֹעֵד הוּא. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וּבָזֶה נִפְשַׁט סְפֵקוֹ שֶׁל פְּרֵי מִגְדִּים הַנַּ״ל:** (נ) מַגֵּן אַבְרָהָם (ס״ק יז). וְכֵן כָּתַב הָרַמ״א לְקַמָּן בְּסִימָן תקמ״ב סָעִיף א׳:

(מא) צֹאן לַדִּיר. הַיְינוּ שֶׁמַּכְנִיסִין בְּהֵמוֹת לְשָׂדֶה וְשׁוֹכְבוֹת שָׁם בַּלַּיְלָה וְכָל הַלַּיְלָה מְטַיְּלוֹת הַבְּהֵמוֹת מִמָּקוֹם לְמָקוֹם עַד שֶׁמִּזְדַּבֶּלֶת כָּל הַשָּׂדֶה: **(מב) לְזַבֵּל הַשָּׂדֶה.** אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ בְּיָדִים, מִפְּנֵי (נ) שֶׁנִּרְאֶה כִּמְזַבֵּל בְּעַצְמוֹ, וְהַמְזַבֵּל הוּא (נ) תּוֹלָדָה דְּחוֹרֵשׁ מִפְּנֵי שֶׁמְּיַפֶּה אֶת הַקַּרְקַע לִזְרֹעַ בָּהּ: **(מג) אֲפִלּוּ אִם מַחֲזִיק לוֹ טוֹבָה.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר אֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת גּוּפָא: **(מד) וּבְיוֹם טוֹב יָכוֹל וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר לְאַחַר יוֹם טוֹב, דִּמְזוֹנוֹת (נם) לֹא מִיחֲזֵי כְּשָׂכָר מַמָּשׁ. [וּמִכָּל מָקוֹם הֵיינוּ דַּוְקָא דְּאֵינָהּ מְלָאכָה גְּמוּרָה, אֲבָל עַכּוּ״ם הָעוֹשֶׂה מְלָאכָה גְּמוּרָה בְּיוֹם טוֹב בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל, אָסוּר (מ) לִתֵּן לוֹ שָׂכָר מְזוֹנוֹ, דְּמֵרָאָה שֶׁהָיָה נִיחָא לֵיהּ בִּמְלָאכְתּוֹ שֶׁעָשָׂה בִּשְׁבִילוֹ]. וְהוּא הַדִּין דְּיָכוֹל (מם) לִתֵּן לוֹ מְזוֹנוֹת בְּיוֹם טוֹב גּוּפֵהּ: **(מה) וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתֵּן לוֹ שָׂכָר אַחֵר.** דְּכִשְׁיִתֵּן לוֹ (מכ) יְדַעוּ שֶׁעָשָׂה מִדַּעַת יִשְׂרָאֵל, וְיִסְבְּרוּ שֶׁשָּׂכְרוֹ לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה לְיָמִים: **(מו) וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַשְׁכִּירֶנּוּ.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר, (מג) שֶׁלֹּא יֹאמַר לְעַכּוּ״ם עֲשֵׂה וְאֶתֵּן לְךָ שָׂכָר לְאַחַר הַמּוֹעֵד, דְּכָל שֶׁאֵין עוֹשֶׂה אֵין אוֹמֵר לְעַכּוּ״ם לַעֲשׂוֹת, כְּדִלְקַמָּן בְּסִימָן תקמ״ג סָעִיף א׳: **(מז) וְלֹא יִמְסֹר לוֹ שׁוֹמֵר וְכוּ׳.** מִפְּנֵי שֶׁנִּרְאֶה כְּאִלּוּ שְׁכָרוֹ לְעַכּוּ״ם מִתְּחִלָּה לְשֵׁם זֶה [לְבוּשׁ]: **(מח) בְּחֹל הַמּוֹעֵד.** אֲבָל בְּשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב אָסוּר אֲפִלּוּ בְּשָׂכִיר שָׁנָה, (מד) וְכֵן לִמְסֹר לוֹ שׁוֹמֵר אָסוּר בְּשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב: **(מט) וּמוֹסְרִין לוֹ וְכוּ׳.** אֲבָל לְשָׂכֹר לוֹ (מה) שׁוֹמֵר בַּמּוֹעֵד אָסוּר אֲפִלּוּ בִּכְגוֹן זֶה: **טו (נ) אִם אֵינוֹ נִפְסָד וְכוּ׳.** דְּאִם הוּא נִפְסָד מֻתָּר לְקַצְּרוֹ. (מו) וּמִסְתַּבְּרָא דַּאֲפִלּוּ אִם רַק אָבוּד מְקַצָּתוֹ גַּם כֵּן מֻתָּר: **(נא) אֵין מַצְרִיכִין אוֹתוֹ לְקַח וְכוּ׳.** וְכֵן (מז) אֵין מְחַיְּבִין אוֹתוֹ לִשְׁאֹל מֵחֲבֵרוֹ: **(נב) וּבוֹרֵר.** (מם) כֵּן כָּתַב הָרַמְבַּ״ם (שם). **[אֲכָל אִם הוֹצִיא אַחַת הוּא לְקַצֵּר כָּל הַשָּׂדֶה אוֹ מְקַצָּתָהּ, מִסְתַּפֵּק בִּפְרֵי מִגְדִּים** (א״א ס״ק טז) **אוּלַי הוּא בִּכְלָל דָּבָר הָאֲבֵד, וְצָרִיךְ עִיּוּן]. וְעַיֵּן בְּחִדּוּשֵׁי רִיטְבָּ״א** (ד״ה ושלא) **שֶׁכָּתַב דְּהֵיכָא דְּאֵין צָרִיךְ אֶלָּא לְמַלְאכָה אַחַת כְּגוֹן טְחִינָה מֻתָּר לַעֲשׂוֹת בְּהֶרְוָחָה, וְרַק שֶׁלֹּא יַצְרִים וְכַנַּ״ל בְּסִימָן תקל״ג סָעִיף א׳, אֲכָן בָּזֶה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת הַכֹּל בְּצִמְצוּם עַיִן שָׁם. וּמִכָּל מָקוֹם אִם אֵינוֹ מוֹצֵא מִי שֶׁיַּעֲשֶׂה לוֹ בְּצִמְצוּם שֶׁאֵין רוֹצִין לְטַחֵן אוֹ לְקַצֵּר לוֹ דָּבָר מוּעָט, עוֹשִׂין אֲפִלּוּ הַרְבֵּה מִפְּנֵי הַמּוּעָט, שֶׁהַכֹּל צָרְכֵי הַמּוֹעֵד הוּא. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וּבָזֶה נִפְשַׁט סְפֵקוֹ שֶׁל פְּרֵי מִגְדִּים הַנַּ״ל:** (נ) מַגֵּן אַבְרָהָם (שם):

בֵּאוּר הַלָּכָה

הַגְּרָ״א. **וְהִנֵּה בְּשָׂדֶה לָבָן הַסְּמוּכָה לְשָׂדֶה אִילָן דַּעַת רב הָרִאשׁוֹנִים דְּצָד כְּדַרְכּוֹ,** הֲלֹא הָמָּה הָרִי״ף (ב:) וְהָרֹא״שׁ (פ״א סי׳ ח) וְהָאֶשְׁכּוֹל (סי׳ מג) וְהָרִי״ץ גֵּאוּת וְהָרַאֲ״ד וְהוּבָא בְּהָרַב הַמַּגִּיד (פ״ח ה״ה) [לְבַד דַּעַת הָרַמְבַּ״ם דְּצָרִיךְ שְׁנוּי, וְכֵן נִרְאֶה דַּעַת חֲבֵרֵנוּ חֲנַנְאֵל וְשִׁבֻּלֵי לֶקֶט (סי׳ רכא) שֶׁהִעְתִּיקוּ הַבְּרַיְיתָא דְּתָנוּ רַבָּנָן בְּסִפְרָא וְלֹא חִלְקוּ בֵּין סְמוּכָה לְאֵינָהּ סְמוּכָה], וְכֵן נִרְאֶה גַּם כֵּן דַּעַת הַשַּׁאֲלְתּוֹת (פ׳ ברכה שאלתא קע) וּדְלֹא כַּהֲעָמֶק שְׁאֵלָה שָׁם (אות ח), **וְכֵן בְּשָׂדֶה לָבָן שֶׁאֵינָהּ סְמוּכָה מוּכָח בְּהָדְיָא מֵהָרִי״ף וְהָרֹא״שׁ וְהָאֶשְׁכּוֹל וְהָרַאֲ״ד דְּמִהֲנֵי שְׁנוּי,** וְכֵן מַשְׁמַע מֵהָרַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל וְשִׁבֻּלֵי לֶקֶט. **אֲךְ דַּעַת הָרַמְבַּ״ם בָּזֶה לְהַחְמִיר דְּלָא מְהַנֵּי שְׁנוּי,** וְכָתַב הָרַב הַמַּגִּיד דְּכֵן מַשְׁמַע מֵהָרִי״ץ גֵּאוּת דְּלֹא הֶעְתִּיק הַתָּר כִּי אִם לְשָׂדֶה הַלָּבָן הַסְּמוּכָה דְּמֻתָּר אֲפִלּוּ כְּדַרְכּוֹ וְלֹא זָכַר שׁוּם הֶתֵּר לְאֵינָהּ סְמוּכָה, [וְלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי אֵין זֶה רְאָיָה מֻכְרַחַת]. וְעַל כֵּן תָּפַס לְדִינָא לְהַחְמִיר בָּזֶה, וְרָאִיתִי בַּבַּ״ח (ס״ט) שֶׁכָּתַב גַּם כֵּן דְּנִקְטִינַן לְהַחְמִיר כְּהָרַמְבַּ״ם. **וְלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי בְּדִין הָרִאשׁוֹן דְּהֵיינוּ בְּסְמוּכָה לְשָׂדֶה אִילָן בְּוַדַּאי אֵין לְמִחוֹת בְּיַד הַמַּקֵּל אַחֲרֵי דִּרְאִשׁוֹנִים מְקִלִּין בָּזֶה וְכַנַּ״ל, וַאֲפִלּוּ בַּדִּין הָאַחֲרוֹן** אֵין לָנוּ בְּהָדְיָא מִי שֶׁמַּחְמִיר בָּזֶה כִּי אִם הָרַמְבַּ״ם לְבַד וְכַנַּ״ל, וְעַל כֵּן **עַל יְדֵי עִכּוּ״ם בְּוַדַּאי יֵשׁ לְהָקֵל:**

יד * וּבְחֹל הַמּוֹעֵד אֲפִלּוּ אִם נוֹתֵן לוֹ שָׂכָר אַחֵר מֻתָּר. זֶה לְשׁוֹן הַנְּמוּקֵי יוֹסֵף (ו.), אִם בָּא הֶעָכּוּ״ם מֵאֵלָיו לַדִּיר, אַף כִּי דַּעְתּוֹ לְטֹל שָׂכָר, **מֻתָּר לְהַנִּיחוֹ וְלִתֵּן לוֹ הַשָּׂכָר לְאַחַר הַמּוֹעֵד.** עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. **וּמִשְׁמַע** מִלְּשׁוֹנוֹ **דִּלְשַׁלֵּם לוֹ בְּתוֹךְ הַמּוֹעֵד אָסוּר,** וְנִרְאֶה לִי שֶׁהַנְּמוּקֵי יוֹסֵף אָזַיל לְשִׁיטָתֵיהּ דְּמַפְרֵשׁ מַה שֶּׁאָמְרוּ בַּגְּמָרָא בְּיוֹם טוֹב בְּמְזוֹנוֹת הֵיינוּ שֶׁאַחַר יוֹם טוֹב יִתֵּן לוֹ מְזוֹנוֹת [דְּמֵי מְזוֹנוֹתָיו], וּמְמֵילָא מַה שֶּׁאָמְרוּ בְּמוֹעֵד בְּשָׂכָר נְמֵי כְּהַאי גַּוְנָא, **אֲבָל לְפִי מַה שֶּׁהֶבְאָנוּ** (משנ״ב ס״ק מד) **מַרְבֵּנוּ חֲנַנְאֵל וְרַשְׁ״י** דְּיָכוֹל לִתֵּן לוֹ מְזוֹנוֹת בְּיוֹם טוֹב גּוּפֵהּ, **אֶפְשָׁר דְּהוּא הַדִּין לְעִנְיַן שָׂכָר בְּמוֹעֵד אַף דִּלְכַתְּחִלָּה אָסוּר לוֹמַר לוֹ שֶׁיַּעֲשֶׂה וְיִשַּׁלֵּם לוֹ, מִכָּל מָקוֹם בְּשֶׁיַּעֲשֶׂה מֵעַצְמוֹ מֻתָּר לְשַׁלֵּם לוֹ בְּסוֹף, וְצָרִיךְ עִיּוּן:**

טז * לְבָצְרוֹ. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק נה). **וְעַיֵּן בַּלְּבוּשׁ** (סט״ז) **דְּדַעְתּוֹ דְּוַקָא** (מח) יְטוֹחֵן כְּדַרְכּוֹ כֵּן צָרִיךְ לוֹמַר, וּרְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּאֵין צָרִיךְ שְׁנוּי. וּמַה דְּהֶחְמִירוּ שֶׁלֹּא יְדוּשׁ בְּפָרוֹת, מְשׁוּם דְּאָז מֵקִלְקֵל מִלְּתָא. וּמִכָּל מָקוֹם אֵין לוֹ לַעֲשׂוֹת כָּל אֵלּוּ מְלָאכוֹת (מט) אֶלָּא לְפִי מַה שֶּׁהוּא צָרִיךְ לַאֲכִילָתוֹ: **(נג) שֶׁלֹּא יְדוּשׁ בְּפָרוֹת.** (נ) וּלְפִי זֶה גַּם בִּשְׂאָר בַּעֲלֵי חַיִּים אָסוּר (נא) **אֵין מַצְרִיכִין אוֹתוֹ לְקַח וְכוּ׳.** וְכֵן (מז) אֵין מְחַיְּבִין אוֹתוֹ לִשְׁאֹל מֵחֲבֵרוֹ: **(נב) וּבוֹרֵר.** (מם) כֵּן כָּתַב הָרַמְבַּ״ם (שם). **[אֲכָל אִם הוֹצִיא אַחַת הוּא לְקַצֵּר כָּל הַשָּׂדֶה אוֹ מְקַצָּתָהּ, מִסְתַּפֵּק בִּפְרֵי מִגְדִּים** (א״א ס״ק טז) **אוּלַי הוּא בִּכְלָל דָּבָר הָאֲבֵד, וְצָרִיךְ עִיּוּן]. וְעַיֵּן בְּחִדּוּשֵׁי רִיטְבָּ״א** (ד״ה ושלא) **שֶׁכָּתַב דְּהֵיכָא דְּאֵין צָרִיךְ אֶלָּא לְמַלְאכָה אַחַת כְּגוֹן טְחִינָה מֻתָּר לַעֲשׂוֹת בְּהֶרְוָחָה, וְרַק שֶׁלֹּא יַצְרִים וְכַנַּ״ל בְּסִימָן תקל״ג סָעִיף א׳, אֲכָן בָּזֶה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת הַכֹּל בְּצִמְצוּם עַיִן שָׁם. וּמִכָּל מָקוֹם אִם אֵינוֹ מוֹצֵא מִי שֶׁיַּעֲשֶׂה לוֹ בְּצִמְצוּם שֶׁאֵין רוֹצִין לְטַחֵן אוֹ לְקַצֵּר לוֹ דָּבָר מוּעָט, עוֹשִׂין אֲפִלּוּ הַרְבֵּה מִפְּנֵי הַמּוּעָט, שֶׁהַכֹּל צָרְכֵי הַמּוֹעֵד הוּא. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וּבָזֶה נִפְשַׁט סְפֵקוֹ שֶׁל פְּרֵי מִגְדִּים הַנַּ״ל:** (נ) מַגֵּן אַבְרָהָם (שם):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

יד (מא) **צֹאן לַדִּיר.** הַיְינוּ שֶׁמַּכְנִיסִין בְּהֵמוֹת לְשָׂדֶה וְשׁוֹכְבוֹת שָׁם בַּלַּיְלָה וְכָל הַלַּיְלָה מְטַיְּלוֹת הַבְּהֵמוֹת מִמָּקוֹם לְמָקוֹם עַד שֶׁמִּזְדַּבֶּלֶת כָּל הַשָּׂדֶה: **(מב) לְזַבֵּל הַשָּׂדֶה.** אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ בְּיָדִים, מִפְּנֵי (נ) שֶׁנִּרְאֶה כִּמְזַבֵּל בְּעַצְמוֹ, וְהַמְזַבֵּל הוּא (נ) תּוֹלָדָה דְּחוֹרֵשׁ מִפְּנֵי שֶׁמְּיַפֶּה אֶת הַקַּרְקַע לִזְרֹעַ בָּהּ: **(מג) אֲפִלּוּ אִם מַחֲזִיק לוֹ טוֹבָה.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר אֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת גּוּפָא: **(מד) וּבְיוֹם טוֹב יָכוֹל וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר לְאַחַר יוֹם טוֹב, דִּמְזוֹנוֹת (נם) לֹא מִיחֲזֵי כְּשָׂכָר מַמָּשׁ. [וּמִכָּל מָקוֹם הֵיינוּ דַּוְקָא דְּאֵינָהּ מְלָאכָה גְּמוּרָה, אֲבָל עַכּוּ״ם הָעוֹשֶׂה מְלָאכָה גְּמוּרָה בְּיוֹם טוֹב בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל, אָסוּר (מ) לִתֵּן לוֹ שָׂכָר מְזוֹנוֹ, דְּמֵרָאָה שֶׁהָיָה נִיחָא לֵיהּ בִּמְלָאכְתּוֹ שֶׁעָשָׂה בִּשְׁבִילוֹ]. וְהוּא הַדִּין דְּיָכוֹל (מם) לִתֵּן לוֹ מְזוֹנוֹת בְּיוֹם טוֹב גּוּפֵהּ: **(מה) וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתֵּן לוֹ שָׂכָר אַחֵר.** דְּכִשְׁיִתֵּן לוֹ (מכ) יְדַעוּ שֶׁעָשָׂה מִדַּעַת יִשְׂרָאֵל, וְיִסְבְּרוּ שֶׁשָּׂכְרוֹ לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה לְיָמִים: **(מו) וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַשְׁכִּירֶנּוּ.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר, (מג) שֶׁלֹּא יֹאמַר לְעַכּוּ״ם עֲשֵׂה וְאֶתֵּן לְךָ שָׂכָר לְאַחַר הַמּוֹעֵד, דְּכָל שֶׁאֵין עוֹשֶׂה אֵין אוֹמֵר לְעַכּוּ״ם לַעֲשׂוֹת, כְּדִלְקַמָּן בְּסִימָן תקמ״ג סָעִיף א׳: **(מז) וְלֹא יִמְסֹר לוֹ שׁוֹמֵר וְכוּ׳.** מִפְּנֵי שֶׁנִּרְאֶה כְּאִלּוּ שְׁכָרוֹ לְעַכּוּ״ם מִתְּחִלָּה לְשֵׁם זֶה [לְבוּשׁ]: **(מח) בְּחֹל הַמּוֹעֵד.** אֲבָל בְּשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב אָסוּר אֲפִלּוּ בְּשָׂכִיר שָׁנָה, (מד) וְכֵן לִמְסֹר לוֹ שׁוֹמֵר אָסוּר בְּשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב: **(מט) וּמוֹסְרִין לוֹ וְכוּ׳.** אֲבָל לְשָׂכֹר לוֹ (מה) שׁוֹמֵר בַּמּוֹעֵד אָסוּר אֲפִלּוּ בִּכְגוֹן זֶה: **טו (נ) אִם אֵינוֹ נִפְסָד וְכוּ׳.** דְּאִם הוּא נִפְסָד מֻתָּר לְקַצְּרוֹ. (מו) וּמִסְתַּבְּרָא דַּאֲפִלּוּ אִם רַק אָבוּד מְקַצָּתוֹ גַּם כֵּן מֻתָּר: **(נא) אֵין מַצְרִיכִין אוֹתוֹ לְקַח וְכוּ׳.** וְכֵן (מז) אֵין מְחַיְּבִין אוֹתוֹ לִשְׁאֹל מֵחֲבֵרוֹ: **(נב) וּבוֹרֵר.** (מם) כֵּן כָּתַב הָרַמְבַּ״ם (שם). **[אֲכָל אִם הוֹצִיא אַחַת הוּא לְקַצֵּר כָּל הַשָּׂדֶה אוֹ מְקַצָּתָהּ, מִסְתַּפֵּק בִּפְרֵי מִגְדִּים** (א״א ס״ק טז) **אוּלַי הוּא בִּכְלָל דָּבָר הָאֲבֵד, וְצָרִיךְ עִיּוּן]. וְעַיֵּן בְּחִדּוּשֵׁי רִיטְבָּ״א** (ד״ה ושלא) **שֶׁכָּתַב דְּהֵיכָא דְּאֵין צָרִיךְ אֶלָּא לְמַלְאכָה אַחַת כְּגוֹן טְחִינָה מֻתָּר לַעֲשׂוֹת בְּהֶרְוָחָה, וְרַק שֶׁלֹּא יַצְרִים וְכַנַּ״ל בְּסִימָן תקל״ג סָעִיף א׳, אֲכָן בָּזֶה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת הַכֹּל בְּצִמְצוּם עַיִן שָׁם. וּמִכָּל מָקוֹם אִם אֵינוֹ מוֹצֵא מִי שֶׁיַּעֲשֶׂה לוֹ בְּצִמְצוּם שֶׁאֵין רוֹצִין לְטַחֵן אוֹ לְקַצֵּר לוֹ דָּבָר מוּעָט, עוֹשִׂין אֲפִלּוּ הַרְבֵּה מִפְּנֵי הַמּוּעָט, שֶׁהַכֹּל צָרְכֵי הַמּוֹעֵד הוּא. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וּבָזֶה נִפְשַׁט סְפֵקוֹ שֶׁל פְּרֵי מִגְדִּים הַנַּ״ל:** (נ) מַגֵּן אַבְרָהָם (שם):

יד (נו) נְמוּקֵי יוֹסֵף (ה: ד״ה אין מרביעין): **(נז)** לְבוּשׁ: **(נח)** מַגֵּן אַבְרָהָם (ס״ק יג): **(נט)** נְמוּקֵי יוֹסֵף (ו.): **(ס)** וְכֵן מַשְׁמַע מִנְּמוּקֵי יוֹסֵף (שם): **(סא)** רַשְׁ״י בְּאֵלְפָּס (שם ד״ה ביו״ט), וְכֵן מוּכָח בְּרַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל: **(סב)** מַגֵּן אַבְרָהָם (שם): **(סג)** נְמוּקֵי י

הִלְכוֹת חֹל הַמּוֹעֵד סִימָן תקלז תקלח

(נו) וְלִדְרֹךְ הַיַּיִן וְלַעֲשׂוֹת הֶחָבִיּוֹת וְכָל צָרְכֵי הַיַּיִן בְּלֹא שִׁנּוּי, וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְכַוֵּן (י) לַעֲשׂוֹת מְלַאכְתּוֹ בַּמּוֹעֵד:

תקלח כַּמָּה עִנְיָנִים הַנִּקְרָאִים דָּבָר הָאָבֵד. וּבוֹ ו׳ סְעִיפִים:

א (א) * [א]מִי שֶׁהָפַךְ אֶת זֵיתָיו אוֹ שֶׁהָיָה (ב) יֵינוֹ בְּבוֹר, (ג) וְאֵרַע אֹנֶס אוֹ שֶׁשָּׁכַח אוֹ נִתְעַצֵּל שֶׁהָיָה סָבוּר שֶׁהָיָה יָכוֹל לִשְׁהוֹת (ד) לְאַחַר הָרֶגֶל, וְלֹא עָשָׂה קֹדֶם הָרֶגֶל, מֵאַחַר שֶׁהוּא דָּבָר הָאָבֵד (ה) [ב]זוֹלֵף, וְגוֹמֵר, * וּמְזַפֵּת הֶחָבִיּוֹת (ו) * [ג]בֵּין קְטַנּוֹת בֵּין גְּדוֹלוֹת, וְגָף (פֵּרוּשׁ שֶׁיָּשִׂים בָּהֶן מְגוּפָתָן) הֶחָבִיּוֹת, כְּדַרְכּוֹ בְּלֹא שִׁנּוּי. הַגָּהּ: וְהוּא הַדִּין דְּיָכוֹל לְתַקֵּן הֶחָבִיּוֹת (ז) לְקָשְׁרָם בַּעֲקָלִים (מרדכי (סי׳ תתנג)). אֲבָל לֹא יְכַוֵּן מְלַאכְתּוֹ בַּמּוֹעֵד, אֶלָּא יַעֲשֶׂה הַכֹּל קֹדֶם הַמּוֹעֵד אִם יוֹדֵעַ שֶׁיִּצְטָרֵךְ בַּמּוֹעֵד (הגהות מיימוני (פ״ח אות כ) ותרומת הדשן). (ח) * [ד]וְכֵן שׁוֹלֶה פִּשְׁתָּנוֹ מִן הַמִּשְׁרָה, וְכָל כַּיּוֹצֵא בָּזֶה מִדָּבָר הָאָבֵד, (ט) [ה]וּבִלְבַד שֶׁלֹּא (י) יְכַוֵּן מְלַאכְתּוֹ בַּמּוֹעֵד: **ב** (יא) [ו]מֻתָּר לְהַכְנִיס פֵּרוֹת מִפְּנֵי הַגַּנָּבִים אִם אֵינָם בְּמָקוֹם הַמִּשְׁתַּמֵּר [ז]וּמִיהוּ יַעֲשֶׂה בְּצִנְעָה, כְּגוֹן שֶׁיַּכְנִיסֵם (יב) בַּלַּיְלָה, [ח]וְאִם הוּא דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ פִּרְסוּם בַּלַּיְלָה יוֹתֵר מִבַּיּוֹם, כְּגוֹן שֶׁצָּרִיךְ לְהַכְנִיסוֹ בַּאֲבוּקוֹת וּבְקוֹלוֹת, יַכְנִיסֵם בַּיּוֹם. הַגָּהּ: וְאִם אִי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹתָן כִּי אִם בְּפַרְהֶסְיָא, הַכֹּל שָׁרִי בְּדָבָר הָאָבֵד (המגיד פרק ז׳ (פ״ז ה״ג) ומרדכי פרק מי שהפך (סי׳ תתנה)): **ג** [ט]אָסוּר לְהַסִּיעַ מָמוֹנוֹ (יג) מֵעִיר לְעִיר אִם לֹא בִּשְׁבִיל דָּבָר הָאָבֵד: **ד** [י]הָיוּ לוֹ תְּאֵנִים שְׁטוּחִים בַּשָּׂדֶה לְיַבֵּשׁ וְיָרֵא מֵהַמָּטָר, מֻתָּר (יד) לְחַפּוֹתָם בְּקַשׁ אֲפִלּוּ חִפּוּי עָב: **ה** [כ]מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ סְחוֹרָה שֶׁאִם לֹא

א מִשְׁנָה מוֹעֵד קָטָן י״א (ע״ב). ב שָׁם וּכְרַבִּי יוֹסִי. ג כִּשְׁמוּאֵל וּכְרַב דִּימִי (יב.) וּלְקוּלָּא, הָרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק ח׳ מֵהִלְכוֹת יוֹם טוֹב (הי״ד) וְכֵן כָּתַב הַטּוּר בְּשֵׁם אָבִיו הָרֹא״ש. ד מִשְׁנָה שָׁם (י״א) [יב:]. ה שָׁם. ו שָׁם בְּמִשְׁנָה י״ב. ז בְּרַיְיתָא שָׁם. ח מֵעוּבְדָא דְּרַב יוֹסֵף שָׁם. ט מָרְדְּכַי שָׁם (סי׳ תתנה) מִבְּרַיְיתָא דִּלְעֵיל. י מִשְׁנָה שָׁם י״ג (ע״ב) וּכְרַבִּי יְהוּדָה. כ נִמּוּקֵי יוֹסֵף (ו. ד״ה דחזי) בְּשֵׁם הַיְרוּשַׁלְמִי (פרק ב ה״ד).

בְּאֵר הֵיטֵב

יְכוֹלִים לִטֹּל שָׂכָר, וְעַיֵּן סִימָן תקמ״ב סָעִיף א׳: (י) **לַעֲשׂוֹת.** וְאָדָם חָשׁוּב צָרִיךְ לִיזָּהֵר אֲפִלּוּ בִּמְלֶאכֶת דָּבָר הָאָבֵד שֶׁמָּא יִטְעֶה הָעוֹלָם לוֹמַר שֶׁכִּוֵּן מְלַאכְתּוֹ בַּמּוֹעֵד. בֵּית יוֹסֵף (ד״ה וכתב רבינו ירוחם) בְּשֵׁם רוֹקֵחַ (סי׳ שז):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

עָנִי שֶׁאֵין לוֹ מַה יֹּאכַל דְּמֻתָּר לְבַעַל הַבַּיִת לִתֵּן לוֹ מְלָאכָה: (נו) **וְלִדְרֹךְ הַיַּיִן.** הַיְינוּ כְּשֶׁהָעֲנָבִים יִתְקַלְקְלוּ עַד לְאַחַר הַמּוֹעֵד [הַגְּרָ״א]:

א (א) **מִי שֶׁהָפַךְ וְכוּ׳.** פֵּרוּשׁ, דֶּרֶךְ הוּא שֶׁנּוֹתְנָן בְּמַעֲטָן לְאַחַר לְקִיטָה, וְצוֹבְרָן שָׁם וּמַנִּיחָן כְּדֵי שֶׁיִּתְחַמְּמוּ וְיִתְבַּשְּׁלוּ מֵאֲלֵיהֶן, וְנוֹתְנָן בְּבֵית הַבַּד, וְדֶרֶךְ הוּא שֶׁמְּהַפְּכִין אוֹתָן כְּשֶׁמַּכְנִיסָן, וְאִם הָיָה מַנִּיחָן מִלְּתַקְּנָן מִיָּד אַחַר שֶׁהֲפָכָן פָּסְדִי: (ב) **יֵינוֹ בְּבוֹר.** אוֹתוֹ כְּלִי שֶׁהַיַּיִן נוֹפֵל בּוֹ מִן הַגַּת קָרוּי ׳בּוֹר׳, וְאִם לֹא יָרִיק הַיַּיִן מִשָּׁם וְיִתְּנֵם בְּחָבִית, יִתְחַמֵּץ הַיַּיִן כְּשֶׁיַּעֲמֹד שָׁם בְּבוֹר מְגֻלֶּה: (ג) **וְאֵרַע אֹנֶס.** שֶׁמֵּחֲמָתוֹ לֹא הָיָה יָכוֹל לִגְמֹר פְּעֻלַּת הַזֵּיתִים וְהַיַּיִן קֹדֶם הַמּוֹעֵד: (ד) **עַד לְאַחַר הָרֶגֶל.** כֵּן צָרִיךְ לוֹמַר. וּרְצוֹנוֹ לוֹמַר, שֶׁסָּבַר שֶׁאֲפִלּוּ אִם יַשְׁהֶא בַּזֵּיתִים הַהֲפוּכִים עַד לְאַחַר הָרֶגֶל וְלֹא יִגְמֹר פְּעֻלָּתָן גַּם כֵּן לֹא יִתְקַלְקְלוּ, וּמֵחֲמַת זֶה לֹא עָשָׂה אוֹדוֹתָן קֹדֶם הָרֶגֶל, וְכֵן כְּהַאי גַּוְנָא לְעִנְיַן הַיַּיִן שֶׁבַּבּוֹר, וְעַכְשָׁו בַּמּוֹעֵד רוֹאֶה שֶׁאִם יַנִּיחֵם כָּךְ עַד אַחַר יוֹם טוֹב יִהְיֶה לוֹ מִזֶּה הֶפְסֵד, (ה) מֻתָּר לִגְמֹר פְּעֻלַּת הַזֵּיתִים וְהַיַּיִן כְּדַרְכָּן בְּחֹל, דְּהַיְינוּ שֶׁטּוֹחֵן הַזֵּיתִים וְדוֹרְכָן וּמַכְנִיסָן לְחָבִית כְּדַרְכָּן תָּמִיד: (ה) **זוֹלֵף וְגוֹמֵר.** הַיְינוּ שֶׁזֵּיתִים הַנִּתָּנִין שָׁם בְּבֵית הַבַּד לְסָחְטָן, מֻתָּר לְסָחְטָן (ג) כַּמָּה פְּעָמִים עַד שֶׁיֻּגְמַר סְחִיטָתָן. (ג) כָּל מִידִי דְּשָׁפוּךְ קְרִי ׳זִלּוּף׳, וְכֵן לְעִנְיַן יַיִן קְרִי ׳זִלּוּף׳ מַה שֶּׁשּׁוֹפֵךְ הַיַּיִן מִן הַבּוֹר וּמְרִיקוֹ בְּחָבִיּוֹת: (ו) **בֵּין קְטַנּוֹת בֵּין גְּדוֹלוֹת.** נָקַט לְתַרְוַיְיהוּ (ד) דִּבְכָל אֶחָד יֵשׁ צַד בִּפְנֵי עַצְמוֹ לְהָקֵל, הַקְּטַנּוֹת דְּיֵינָהּ מוּעָט וְלֹא נְפִישׁ פְּסִידַיְיהוּ אַף אִם יָזוּב מְעַט מֵהֶן, מִכָּל מָקוֹם מֻתָּר דְּאֵין טִרְחַת זְפִיתָתָן מְרֻבָּה, וְהַגְּדוֹלוֹת אַף דְּטִרְחָתָן מְרֻבָּה מֻתָּר מִשּׁוּם דִּנְפִישׁ פְּסִידַיְיהוּ: (ז) **לְקָשְׁרָם בַּעֲקָלִים.** (שֶׁקּוֹרִין רֵייפִי״ן) מִפְּנֵי שֶׁהוּא דָּבָר הָאָבֵד אִם לֹא יַעֲשֵׂהוּ: (ח) **וְכֵן שׁוֹלֶה וְכוּ׳.** הַיְינוּ שֶׁמַּעֲלֵהוּ מִשָּׁם כְּשֶׁיִּכְלֶה זְמַן שְׁרִיָּתוֹ, דְּאִי לָאו הָכִי יִתְקַלְקֵל הַפִּשְׁתָּן: (ט) **וּבִלְבַד שֶׁלֹּא וְכוּ׳.** אַכָּל הַסָּעִיף קָאֵי: (י) **יְכַוֵּן וְכוּ׳.** הַיְינוּ שֶׁהָיָה בִּיכָלְתּוֹ לְזֶה בִּשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה אוֹ קֹדֶם הָרֶגֶל אוֹ לְאַחַר הָרֶגֶל, וְהוּא מְצַמְצֵם אוֹתָם לַמּוֹעֵד: **ב** (יא) **מֻתָּר לְהַכְנִיס וְכוּ׳.** וְגַם בְּזֶה וְכֵן בְּכָל דָּבָר הָאָבֵד אָסוּר לְכַוֵּן לְכַתְּחִלָּה לְהַשְׁהוֹת עַד הַמּוֹעֵד, וְאַף דְּהַהַכְנָסָה (ה) הוּא רַק טִרְחָא בְּעָלְמָא [מָרְדְּכַי (סי׳ תתנה)]: (יב) **בַּלַּיְלָה.** כְּדֵי (ו) דְּלֹא לִפּוּק מִנֵּיהּ חֻרְבָּא לְעָלְמָא: **ג** (יג) **מֵעִיר לְעִיר.** עַיֵּן לְעֵיל סִימָן תקל״ה סָעִיף א׳ דַּאֲפִלּוּ בְּאוֹתָהּ הָעִיר לְפַנּוֹת כֵּלָיו לְחָצֵר אַחֶרֶת אָסוּר, וְאֶפְשָׁר דְּנָקַט הַמְּחַבֵּר לָשׁוֹן זֶה מִשּׁוּם סֵיפָא דְּבִשְׁבִיל דָּבָר הָאָבֵד אֲפִלּוּ מֵעִיר לְעִיר מֻתָּר: **ד** (יד) **לְחַפּוֹתָם בְּקַשׁ.** וּמוּכָח בִּירוּשַׁלְמִי (פרק ב ה״ה) דַּאֲפִלּוּ לַעֲקֹר קַשׁ מִן הַמְּחֻבָּר מֻתָּר לְצֹרֶךְ זֶה [הָרִיטְבָּ״א בְּחִדּוּשָׁיו (יג. ד״ה ר׳ יהודה)]:

בֵּאוּר הֲלָכָה

בְּעִנְיָנֵנוּ שֶׁאֵין יָכוֹל לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עַל יְדֵי עַכּוּ״מ מֵחֲמַת אִסּוּר נִסּוּךְ, הָא בְּעָלְמָא יִשְׁתַּמֵּשׁ עַל יְדֵי עַכּוּ״מ. וְהִנֵּה לְדִידֵיהּ בְּכָל דָּבָר הָאָבֵד אָסוּר לִשְׁכֹּר לָזֶה יִשְׂרְאֵלִים שֶׁיֵּשׁ לָהֶם לֶאֱכֹל אִם לֹא שֶׁאֵין לוֹ עַכּוּ״מ, וְתָמֵהּ הָאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק טו) **דְּמִנַּיִן לוֹ זֶה, וְעַכְשָׁיו מָצָאתִי לוֹ חָבֵר הוּא הָרִיטְבָּ״א** בְּחִדּוּשָׁיו בְּפֶרֶק ב׳ דַּף י״ב (ע״א ד״ה האי עובדא) בְּמַעֲשֶׂה דְּרַב חָמָא עַיֵּן שָׁם:

א * **מִי שֶׁהָפַךְ וְכוּ׳. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה** (סק״א). **וְדַעַת הָרַמְבַּ״ם** (פ״ז ה״ג) **דְּמֻתָּר גַּם לַהֲפֹךְ אוֹתָם לְכַתְּחִלָּה,** וְטַעְמוֹ דְּכֵיוָן שֶׁנִּתָּנָן בְּמַעֲטָן וְהִגִּיעַ זְמַנָּן לַהֲפֹךְ, אִם לֹא יַהֲפֹךְ אוֹתָם הָוֵי דָּבָר הָאָבֵד. **וְעַיֵּן בְּחִדּוּשֵׁי הָרִיטְבָּ״א** (ד״ה כך הגירסא) **שֶׁכָּתַב דְּהַכֹּל לְפִי הַמָּקוֹם וְהַזְּמַן, דִּבְאַתְרֵיהּ דְּהָרַמְבַּ״ם גַּם הַהֲפִיכָה גּוּפָא הָוֵי מִכְּלַל דָּבָר הָאָבֵד:**

* **וּמְזַפֵּת הֶחָבִיּוֹת וְכוּ׳.** בַּגְּמָרָא (יב.) אִיתָא זוֹפְתִין חֲבִיתָא, וְעַיֵּן שָׁם בְּרַשִׁ״י (ד״ה מר) וּבְנִמּוּקֵי יוֹסֵף (ו. ד״ה למישע) וּמַשְׁמַע מִינַּיְיהוּ דִּמְפָרְשִׁי בְּשֶׁל יַיִן, וְכֵן מַשְׁמַע מֵהָרַמְבַּ״ם פֶּרֶק ח׳ מֵהִלְכוֹת יוֹם טוֹב, **וּמִדִּבְרֵי הַמְחַבֵּר מַשְׁמַע דְּהוּא הַדִּין בְּחָבִית שֶׁל שֶׁמֶן:**

* **בֵּין קְטַנּוֹת וּבֵין גְּדוֹלוֹת.** עַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״א) וְכֵן הִקְשָׁה הַגְּרָ״א מִפְּסָחִים ק״ח. וּלְפִי זֶה אֵין לְהָקֵל בְּשׁוּם חָבִית, וְכֵן מָצָאתִי בֶּאֱמֶת לְדִבְרֵי הָרוֹקֵחַ (סי׳ שז) שֶׁמַּחְמִיר בֵּין בִּגְדוֹלוֹת וּבֵין בִּקְטַנּוֹת. וּמִכָּל מָקוֹם לְדִינָא אֵין לָזוּז מִפְּסַק הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, שֶׁכֵּן מָצָאתִי לְהַרְבֵּה רִאשׁוֹנִים שֶׁפָּסְקוּ כֵּן לְהֶדְיָא, הָרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק ח׳ מֵהִלְכוֹת יוֹם טוֹב (הי״ד) וּסְמַ״ג (לא תעשה עה) וְרַבֵּנוּ יְרוּחָם (נתיב ד ח״ה) בְּשֵׁם הַתּוֹסָפוֹת וְטוּר בְּשֵׁם הָרֹא״ש [וּמַה שֶּׁהִקְשָׁה בֵּית יוֹסֵף (ד״ה ומותר) דִּסְתָם חָבִיּוֹת גְּדוֹלוֹת הֵן, עַיֵּן בְּנַחַל אֶשְׁכּוֹל (סי׳ מד ס״ק טז) דִּלְעִנְיַן קְטַנּוֹת בְּוַדַּאי אֵין לְהַחְמִיר, דִּשְׁמוּאֵל הָוֵי מָרָא דְּתַלְמוּדָא טְפֵי מֵרַב דִּימִי וּבְוַדַּאי הֲלָכָה כְּמוֹתוֹ נֶגְדּוֹ, וּלְעִנְיַן גְּדוֹלוֹת יֵשׁ לָנוּ לִפְסֹק כְּרַב נַחְמָן בַּר יִצְחָק, דְּבָתְרָא הוּא] וְכֵן מַשְׁמַע בַּשְּׁאֵלְתוֹת בְּפָרָשָׁה בְּרָכָה סוֹף סִימָן ק״ע דְּהִזְכִּיר רַק חֲבִיתָא דְּחַמְרָא וְשִׁיכְרָא לְהֶיתֵּירָא וְלֹא הִזְכִּיר שׁוּם חִלּוּק בֵּין קְטַנּוֹת לִגְדוֹלוֹת, וְאֵין לָנוּ מַחְמִירִים בָּזֶה רַק הָרַז״ה שֶׁפָּסַק כְּרַב דִּימִי וְהָרוֹקֵחַ שֶׁמַּחְמִיר בִּשְׁנֵיהֶם. וּלְעִנְיַן קֻשְׁיַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם עַיֵּן בִּפְרִי מְגָדִים (א״א סק״א) וּבִנְהַר שָׁלוֹם (סק״א) וּבְבִגְדֵי יֶשַׁע שֶׁתֵּרְצוּ קֻשְׁיָתוֹ בְּטוּב טַעַם:

* **וְכֵן שׁוֹלֶה פִּשְׁתָּנוֹ וְכוּ׳.** מִקִּצּוּר פִּסְקֵי הָרֹא״ש (פרק ב אות יז) וְכֵן מִן הַטּוּר **מַשְׁמַע**

שַׁעַר הַצִּיּוּן

א (א) הַכֹּל בַּפּוֹסְקִים: (ג) גְּמָרָא (יא: במשנה): (ג) רַשִׁ״י (ד״ה זולף): (ד) גְּמָרָא (יב.): **ב** (ה) כָּל זֶה מוּכָח בַּמִּשְׁנָה שָׁם (יב:), **וּבְיוֹתֵר מִזֶּה, דַּאֲפִלּוּ בָּזֶה אִם כִּוֵּן מְלַאכְתּוֹ בַּמּוֹעֵד יֹאבַד** [שָׁם]: (ו) נִמּוּקֵי יוֹסֵף (ו: ד״ה גמ׳):

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah